

Elaborarea politicilor privind Știința Deschisă la nivel național și instituțional

**Seminar „Instrumente ale Științei Deschise pentru cercetători”
20 mai 2021, online**

Nelly Țurcan, prof. univ.,
Universitatea de Stat din Moldova,
Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale

Agenda:

- Politicile Științei Deschise: principii-cheie
- Ce sunt politici Open Science?
- Politici naționale privind Știința Deschisă
- Politici instituționale privind Știința Deschisă
- Modele de politici privind Știința Deschisă

Știința [Deschisă] este un drept al omului

- **Articolul 27 (Declarația Universală a Drepturilor Omului)**

- 1. Orice persoană are dreptul să ia parte în mod liber la viața culturală a colectivității, să se bucure de arte și să participe la progresul științific și la binefacerile care rezultă din acesta.
- 2. Fiecare are dreptul la protecția intereselor morale și materiale care decurg din orice operă științifică, literară sau artistică al cărei autor este.

https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=115540&lang=ro

- **Un apel comun pentru Știința Deschisă de CERN, OHCHR, UNESCO și OMS (27.10.2020)**

- „Dreptul tuturor „de a participa la progresul științific și la beneficiile sale” a fost atacat în ultimii ani ....
- Sunt convinsă că știința deschisă poate oferi chei valoroase pentru recuperare și o lume mai armonioasă”

(Declarație de Michelle Bachelet, Înaltul comisar al ONU pentru drepturile omului)

<https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=26433&LangID=E>

Necesitatea pentru Știința Deschisă

Platforma [2030 Connect](#)

Importanța accesului în timp util și gratuit la date științifice, publicații, informații

Importanța colaborărilor științifice și a schimbului de informații la toate nivelele

Importanța dialogului știință-politică-societate

Avem nevoie de știință pentru a ajuta la rezolvarea problemelor cu care se confruntă societatea noastră globală

Lecții din pandemia COVID-19 - Știința Deschisă

zenodo Search Upload Communities Log in Sign up

Coronavirus Disease Research Community - COVID-19

Recent uploads

Search Coronavirus Disease Research Community - COVID-19

April 18, 2021 (58) Dataset Open Access View

A large-scale COVID-19 Twitter chatter dataset for open scientific research - an international collaboration

Banda, Juan M.; Tekumalla, Ramya; Wang, Guanyu; Yu, Jingyuan; Liu, Tuo; Ding, Yuning; Artemova, Katya; Tutubalina, Elena; Chowell, Gerardo;

Version 58 of the dataset. Due to the relevance of the COVID-19 global pandemic, we are releasing our dataset of tweets acquired from the Twitter Stream related to COVID-19 chatter. Since our first release we have received additional data from our new collaborators, allowing this resource

Uploaded on April 19, 2021

58 more version(s) exist for this record

<https://zenodo.org/communities/covid-19>

<https://www.openaire.eu/openaire-covid-19-gateway>

OpenAIRE CONNECT

Corona Virus Disease COVID-19

The scope of this community is to provide access to publications, research data, projects and software that may be relevant to the Corona Virus Disease (COVID-19).

26,434 publications 171 research data 10 content providers

Subjects

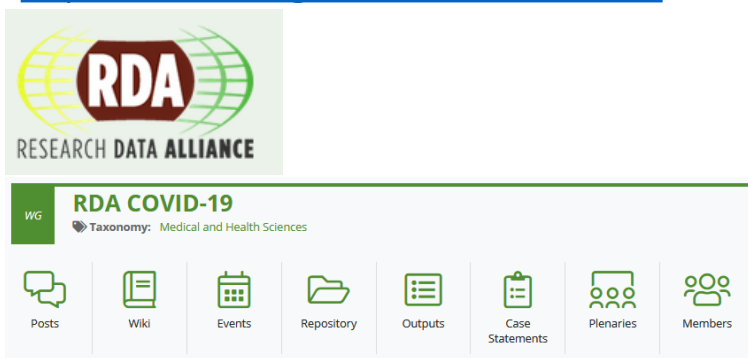
- COVID-19
- SARS-CoV-2
- 2019-nCoV
- SEVERE ACUTE RESPIRATORY SYNDROME CORONAVIRUS 2
- 2019 NOVEL CORONAVIRUS
- CORONAVIRUS DISEASE 2019
- CORONAVIRUS DISEASE-19
- HCoV-19
- MESH:COVID-19
- MESH:C00957245

Horizon 2020 projects working on the 2019 coronavirus disease (COVID-19), the severe acute respiratory syndrome coronavirus 2 (SARS-CoV-2), and related topics:

Guidelines for open access to publications, data and other research outputs

https://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/other/hi/oa-pilot/h2020-guidelines-oa-covid-19_en.pdf

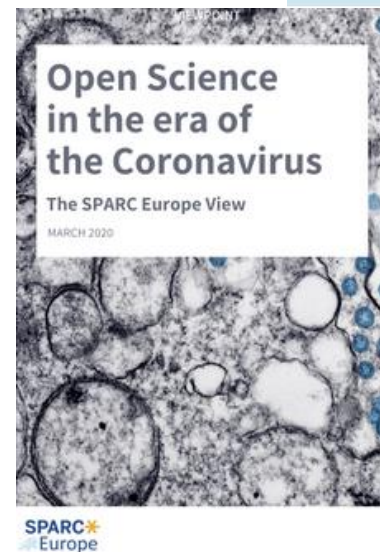
RDA RESEARCH DATA ALLIANCE

RDA COVID-19

Taxonomy: Medical and Health Sciences

- Posts
- Wiki
- Events
- Repository
- Outputs
- Case Statements
- Plenaries
- Members

<https://www.rd-alliance.org/groups/rda-covid19>

Open Science in the era of the Coronavirus

The SPARC Europe View

MARCH 2020

SPARC Europe

<https://sparceurope.org/covid-19-and-open-science/>

OpenAIRE COVID-19 Gateway

<https://en.unesco.org/covid19/scienceresponse>

UNESCO Building p

COVID-19 Global Education Coalition

Creating EOSC Webinars:
Fighting COVID-19 with Open Science

13 April 2021
11:00-12:30 CET

EOSCsecretariat.eu

<https://eosc-portal.eu/events/co-creating-eosc-webinars-fighting-covid-19-open-science>

Știința Deschisă: componente-cheie

- **Accesul Deschis** (Open Access) la rezultatele de cercetare finanțate din fonduri publice,
- **Date deschise** (Open Data) pentru rezultatele cercetării științifice finanțate din fonduri publice și adoptarea principiilor FAIR (findable, accessible, interoperable, re-usable),
- **Colaborarea deschisă** (open collaboration) deschiderea, intensificarea și internaționalizarea colaborării în știință,
- **Infrastructuri deschise** (Open infrastructure) dezvoltarea de platforme, infrastructuri și instrumente informatice deschise, partajate și interoperabile
- **Surse deschise** (Open source) adoptarea, dezvoltarea de tehnologii care sprijină știința deschisă,
- **Evaluare deschisă** (Open evaluation) prin noi mecanisme de evaluare colegială (identitate deschisă, raportare deschisă, participare deschisă),
- **Știința cetățenilor** (Citizen science) deschiderea către societate.

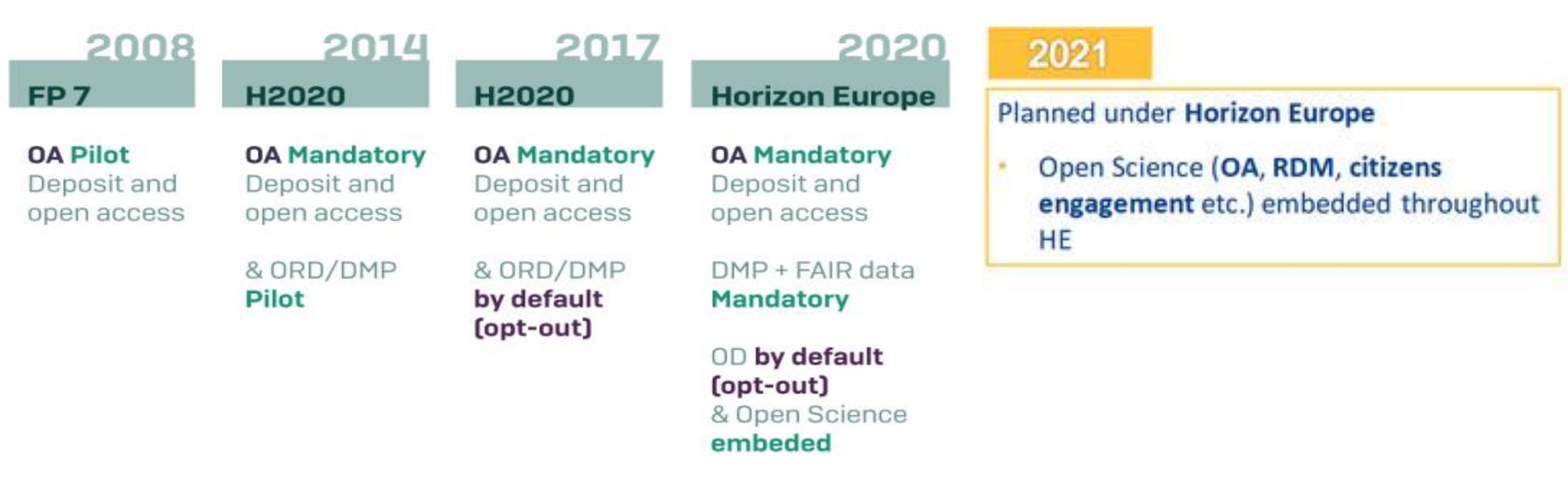

Components of Open Science

Towards a UNESCO Recommendation on Open Science

<https://en.unesco.org/science-sustainable-future/open-science/recommendation>

Open Science în proiectele Uniunii Europene

<http://dev-kcop-dskl-49nj.openscience.de/h2020-policies/>

<https://dariahopen.hypotheses.org/968>

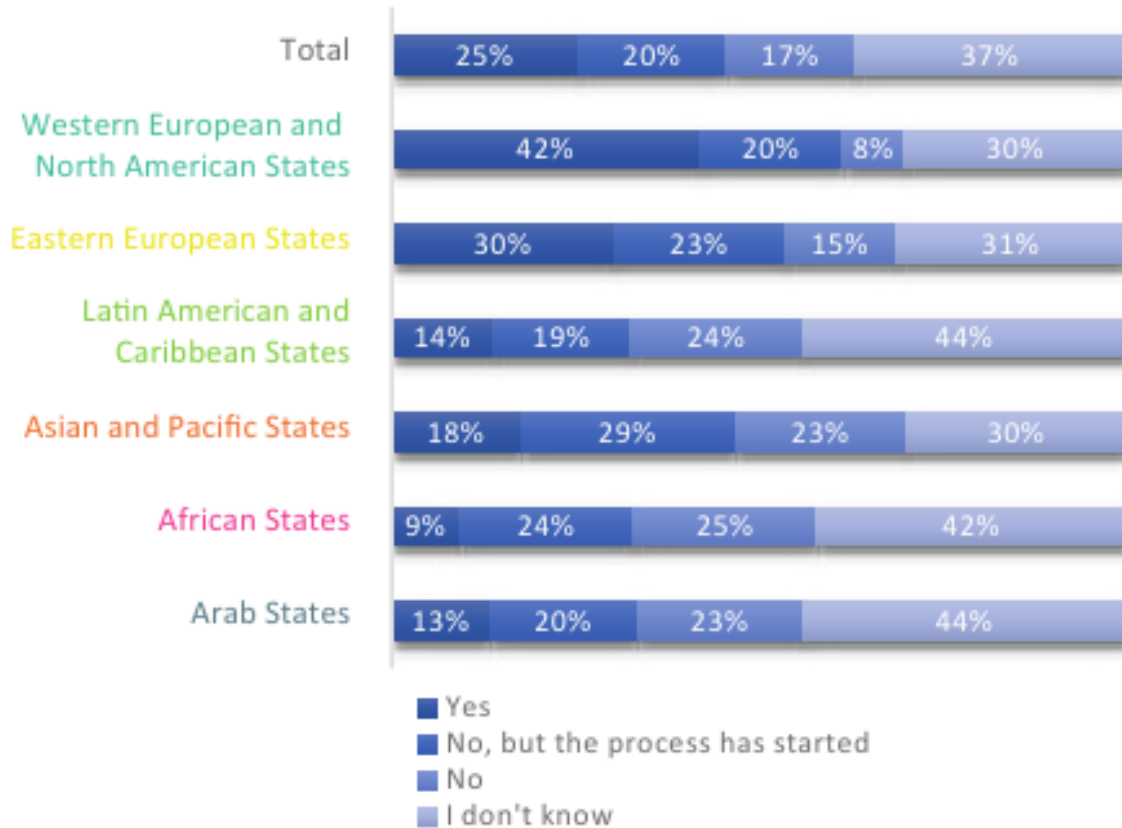
Știința Deschisă: inițiative internaționale

- ❑ „**Plan S**” (<https://www.coalition-s.org/why-plan-s/>) lansat în 2018 de
- ❑ „**cOAlition S**” (<https://www.coalition-s.org/about/>)
- ❑ **Inițiativa OA2020** (<https://oa2020.org/>) inițiată în 2015
- ❑ **Negocierea costului de acces la baze de date și APCs** (<https://eifl.net/apcs>)
- ❑ **Finanțarea prin Horizon Europe: OA la publicații și date** ([Horizon Europe](#)), lansat în Ianuarie 2021
- ❑ **Open Research Europe**: Publicarea rapidă OA și open peer review (<https://open-research-europe.ec.europa.eu/>) 24.03.2021
- ❑ **Recomandarea UNESCO privind știința deschisă** ([UNESCO Recommendation on Open Science](#)) martie 2021
- ❑ **Recomandarea OECD privind accesul la datele de cercetare din finanțare publică** ([Recommendation of the OECD Council concerning Access to Research Data from Public Funding](#)) 20.01.2021
- ❑ **Dezvoltarea European Open Science Cloud** ([EOSC Portal](#)), lansat în 2016

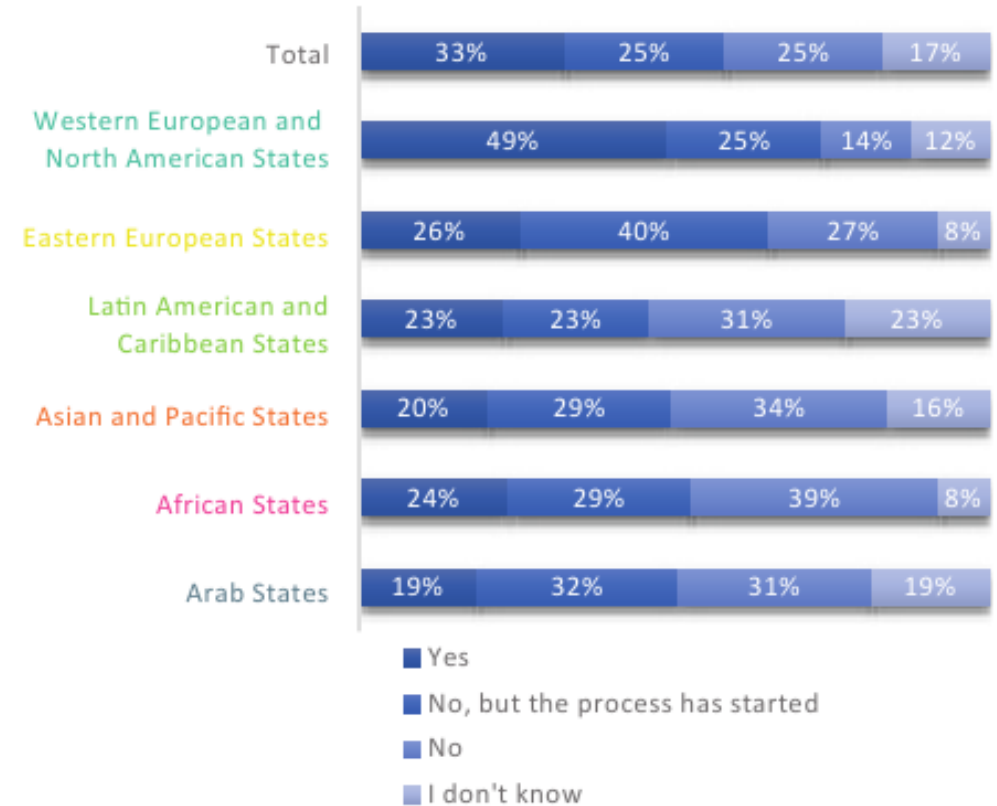

Consultarea online globală a UNESCO cu privire la Știința Deschisă

Does your country or region have a policy or strategy on Open Science?

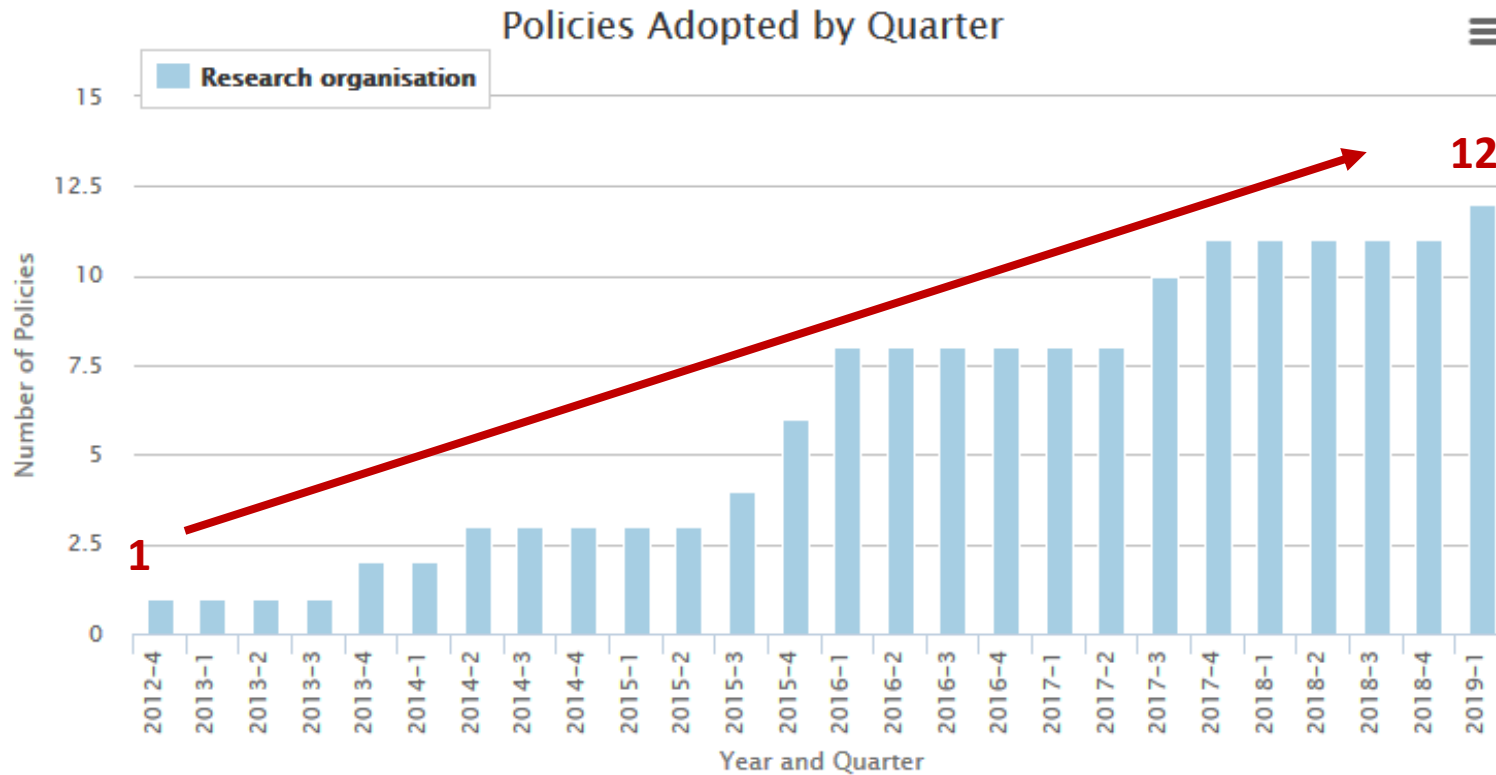

Does your institution have an Open Science policy or strategy?

[Report on UNESCO's global online consultation on open science](#)

Politici instituționale și editoriale OA în Republica Moldova

- 8 politici editoriale înregistrate în Sherpa / Romeo
- Inclusiv 5 politici editoriale ale revistelor USM

Sherpa Romeo

About Search Statistics Help Support Us Contact Admin

Publishers

View: Name | Country

Moldova		
Academia de Stiinte a Moldovei	Moldova Country	0 [view] Publication Count
Academy of Sciences of Moldova	Moldova Country	1 [view] Publication Count
Institutul de Chimie	Moldova Country	1 [view] Publication Count
Scientific Medical Association of Moldova	Moldova Country	1 [view] Publication Count
Universitatea de Stat din Moldova	Moldova Country	5 [view] Publication Count

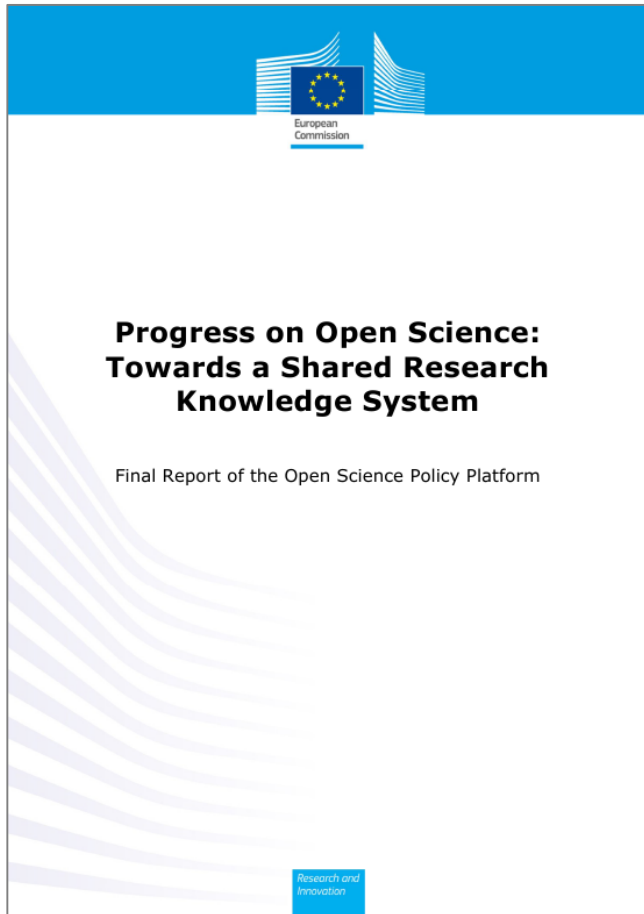
- 12 politici instituționale înregistrate în ROARMAP

Sursa: <http://roarmap.eprints.org/view/country/498.html>

Sursa:

https://v2.sherpa.ac.uk/view/publisher_list/1.country.html#group_md

„Progresul în domeniul științei deschise: către un sistem comun de cunoaștere a cercetării”

- Raportul final al Platformei UE pentru politici în domeniul științei deschise (Open Science Policy Platform, OSPP) oferă o scurtă prezentare generală a mandatului său de patru ani din 2016 până în 2020
- Raportul încurajează trecerea dincolo de Știința Deschisă pentru a crea în comun un „sistem de cercetare bazat pe cunoștințe comune până în 2030”, identificând cinci priorități:
  1. O structură a carierei academice care promovează rezultatele, practicile și comportamentele pentru a maximiza contribuțiile la un sistem comun de cunoaștere a cercetării.
  2. Un sistem de cercetare care este fiabil, transparent și de încredere.
  3. Un sistem de cercetare care permite inovarea.
  4. O cultură a cercetării care facilitează diversitatea și echitatea oportunităților.
  5. Un sistem de cercetare care se bazează pe politici și practici bazate pe dovezi.

DOI: [10.2777/00139](https://doi.org/10.2777/00139)

Ce sunt politici Open Science?

- Politicile Open Science sunt strategii și acțiuni care vizează promovarea principiilor Științei Deschise și recunoașterea practicilor Științei Deschise
- Politicile OS sunt de obicei stabilite de:
  - guverne,
  - finanțatori de cercetare,
  - instituții care efectuează cercetări,
  - editori.
- Inițial politicile au vizat:
  - necesitatea unei diseminări deschise a rezultatelor cercetării pe baza ideii că rezultatele obținute din cercetarea finanțată din fonduri publice ar trebui să fie disponibile publicului fără nicio restricție.
- În prezent domeniul de aplicare al politicilor s-a extins:
  - putem constata că politica națională încurajează practica științei deschise în orice etapă a procesului de cercetare.
- **Dacă intenționați să proiectați o politică care vizează adoptarea și recunoașterea practicilor de știință deschisă, este important să cunoașteți politicile existente pentru a evita orice suprapunere sau contradicție.**

Obiectivele principale ale politicii Științei Deschise (naționale, instituționale etc.)

promovează cercetarea deschisă și accesibilitatea cunoștințelor

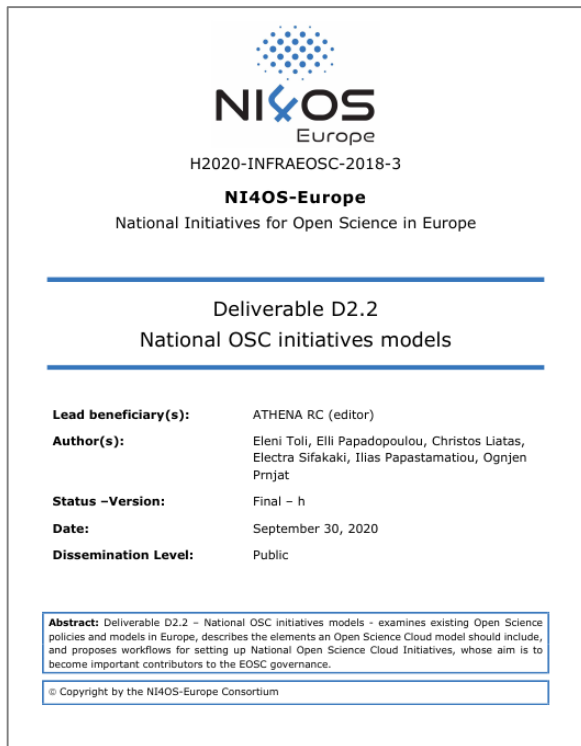
face cercetarea și știința mai fiabile

sprijină aprobarea practicilor de cercetare deschisă în comunitatea cercetătorilor

crește impactul social al cercetării

conferă cercetării un avantaj competitiv internațional

Politici naționale privind Știința Deschisă (analize, sinteze)

The image shows the cover of a report titled 'Deliverable D2.2 National OSC initiatives models'. At the top, it features the NI4OS Europe logo, which consists of a grid of dots forming the letters 'NI4OS' above the word 'Europe'. Below the logo, the text reads 'H2020-INFRAEOSC-2018-3' and 'NI4OS-Europe National Initiatives for Open Science in Europe'. A horizontal line separates this header from the main title 'Deliverable D2.2 National OSC initiatives models'. Below the title, there is a table with the following information: Lead beneficiary(s): ATHENA RC (editor); Author(s): Eleni Toli, Elli Papadopoulou, Christos Liatas, Electra Sifakaki, Ilias Papastamatiou, Ognjen Prnjat; Status -Version: Final - h; Date: September 30, 2020; Dissemination Level: Public. At the bottom, there is an abstract and a copyright notice: '© Copyright by the NI4OS-Europe Consortium'.

NI4OS
Europe
H2020-INFRAEOSC-2018-3
NI4OS-Europe
National Initiatives for Open Science in Europe

Deliverable D2.2
National OSC initiatives models

Lead beneficiary(s): ATHENA RC (editor)
Author(s): Eleni Toli, Elli Papadopoulou, Christos Liatas, Electra Sifakaki, Ilias Papastamatiou, Ognjen Prnjat
Status -Version: Final - h
Date: September 30, 2020
Dissemination Level: Public

Abstract: Deliverable D2.2 – National OSC initiatives models - examines existing Open Science policies and models in Europe, describes the elements an Open Science Cloud model should include, and proposes workflows for setting up National Open Science Cloud Initiatives, whose aim is to become important contributors to the EOSC governance.

© Copyright by the NI4OS-Europe Consortium

DOI [10.5281/zenodo.4061800](https://doi.org/10.5281/zenodo.4061800)

- Livrabilul D2.2 - Modele de inițiative naționale OSC - examinează politicile și modelele existente în domeniul științei deschise în Europa (NI4OS)

The image shows the cover of a report titled 'An Analysis of Open Science Policies in Europe, v6'. The cover has a blue background with white asterisks scattered across it. At the top right, the word 'REPORT' is written in small white capital letters. The main title 'An Analysis of Open Science Policies in Europe, v6' is in large white font, with 'v6' being significantly larger. Below the title, the date 'August 2020' is written in a smaller white font. At the bottom left, the SPARC Europe logo is visible, consisting of the word 'SPARC' in white with a yellow asterisk, and 'Europe' in white below it.

REPORT

An Analysis of Open Science Policies in Europe, v6
August 2020

SPARC
Europe

DOI [10.5281/zenodo.4005611](https://doi.org/10.5281/zenodo.4005611)

- Acest raport este al șaselea dintr-o serie de analize SPARC Europe și DCC (Digital Curation Centre) ale politicilor naționale de știință deschisă în Europa și acoperă perioada cuprinsă între martie 2020 și august 2020
- Raportul este actualizat de două ori pe ani

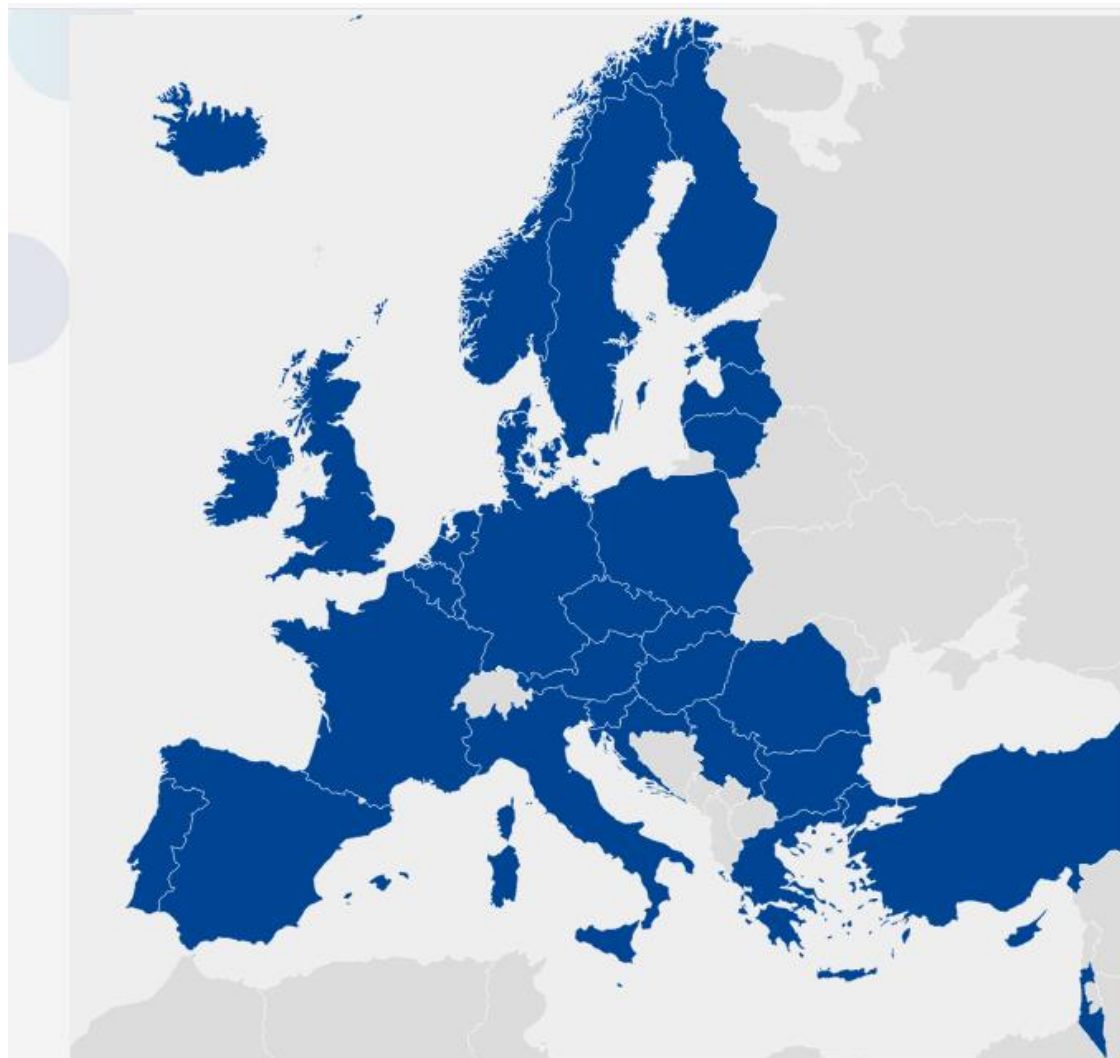
OpenAIRE's National Open Access Desks (NOADs)

Austria
Belgium
Bulgaria
Croatia
Cyprus
Czech
Republic
Denmark
Estonia
Finland
France
Germany
Greece
Hungary
Iceland
Ireland
Israel
Italy
Latvia
Lithuania
Luxembourg
Malta
The
Netherlands
Norway
Poland
Portugal
Romania
Serbia
Slovakia
Slovenia
Spain
Sweden
Switzerland
Turkey
United
Kingdom

<https://www.openaire.eu/os-eu-countries>

Cele mai actualizate informații despre politicile Open Science din EU+

- Informațiile actualizate despre politicile Open Science din toate țările UE + sunt furnizate de OpenAIRE

<https://eosc-portal.eu/policy/EU-Countries>

14 Politici OS naționale în Europa (august 2020)

RESPONSIBLE
RESEARCH SERIES
3:2020

The Research Council
of Norway

Open Research Policies in the United Kingdom

Open Science Monitor Case Study

The Research Council Policy for Open Science

In effect from 2020

The Netherlands' Plan on Open Science

Open Science Monitor Case Study

DECLARATION FOR OPEN SCIENCE AND RESEARCH (FINLAND) 2020-2025

SER@IA

Open Science Platform

ry of Education, Science and Technological Development of the Republic of Serbia (MESTD),
ed 2018, July, 14th

Inspiring story: Open Science

Aligning an entire country to develop an Open Science action plan

Taking Open Science ideas and putting them into practice is a challenge. Even at institutional level there are many different stakeholders with different motivations and challenges who need to support Open Science initiatives. At a national level, these challenges are even greater with many institutions and governing bodies needing to find common ground. This is a challenge that has been taken up by the ORION project and the Czech partner CEITEC - Central European Institute of Technology, set about changing the way that their institution engaged in Open Science.

Politici naționale privind Știința Deschisă

Figure 2. Number of policy mandates related to data sharing.

DOI [10.5281/zenodo.4005611](https://doi.org/10.5281/zenodo.4005611)

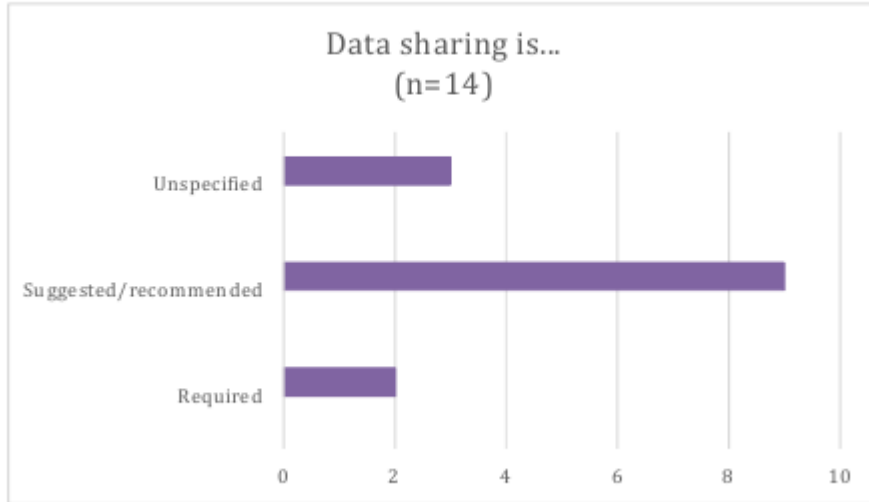

Figure 10. Number of policies that specify a preferred license type.

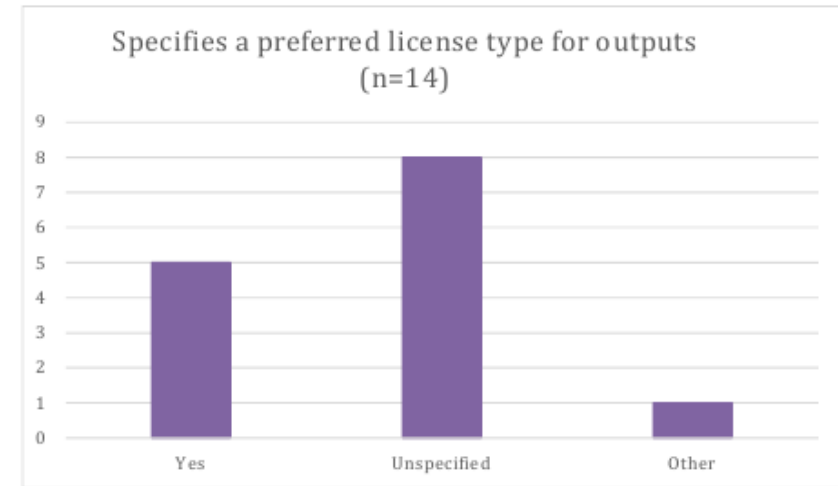

Figure 5. Number of policies that reference FAIR.

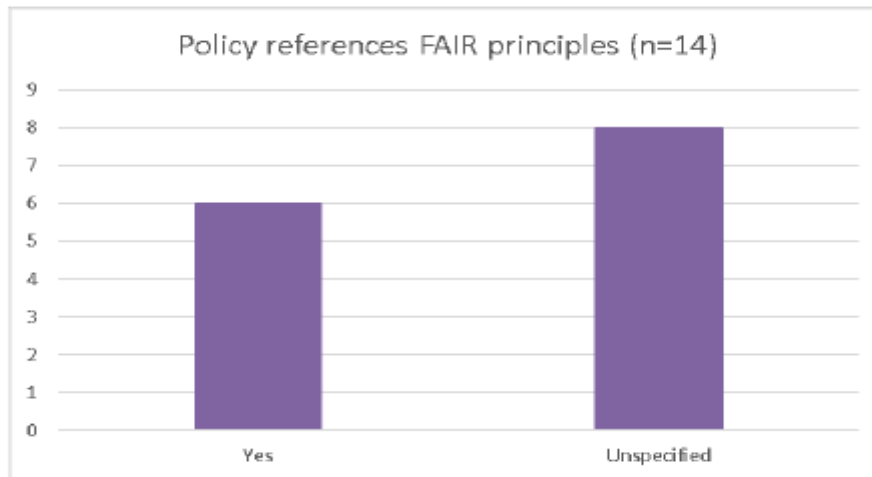
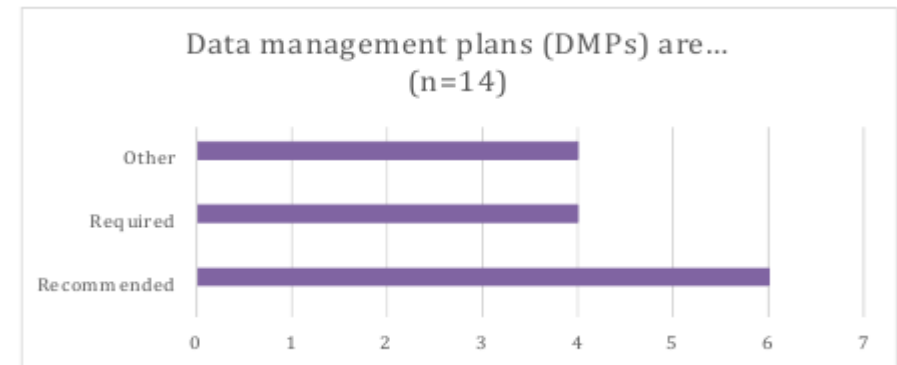

Figure 6. Number of policy mandates for DMPs.

Model de Politică națională privind Accesul Deschis

Structura Politicii privind Accesul Deschis

1. Scopurile și domeniul de aplicare al politicii
2. Drepturi, roluri și responsabilități
3. Accesul deschis la publicații
4. Acces deschis la teze și disertații
5. Acces deschis la datele de cercetare
6. Licențierea
7. Resurse pentru instruire / sensibilizare în domeniul științei deschise
8. Revizuirea politicii

Anexe. Glosar

<https://spaces.wacren.net/pages/viewpage.action?pageId=7929890>

National Open Access Policy[DRAFT]

Created by Omo Oaiya on Apr 28, 2019

NATIONAL OPEN ACCESS POLICY OF [Country]

- Modelul a fost elaborat de grupul de lucru privind politicile științei deschise în cadrul Inițiativei LIBSENSE
- Inițiativa LIBSENSE a fost lansată în 2016 pentru a reuni rețelele de cercetare și educație și comunitățile bibliotecilor academice pentru a consolida accesul deschis și știința deschisă în Africa

<https://spaces.wacren.net/display/LIBSENSE/Home>

Model de Politică instituțională de Acces Deschis

Dashboard

Institutional Open Access Policy[Draft]

Created by Omo Oaiya, last modified on Apr 28, 2019

- **POLITICA INSTITUȚIONALĂ DE ACCES DESCHIS (Model)**

1. Scopurile și domeniul de aplicare al politicii
2. Drepturi, roluri și responsabilități (pentru instituție și cercetători)
3. Accesul deschis la publicații
4. Acces deschis la teze și disertații
5. Acces deschis la datele de cercetare
6. Licențierea
7. Știința deschisă [Numele Universității / Institutului de Cercetare] încurajează adoptarea practicilor științei deschise, cum ar fi accesul deschis la publicații și date, implicarea în proiecte științifice comunitare colaborative, utilizarea resurselor educaționale deschise etc.
8. Evaluarea cercetării
9. Instruire
10. Valabilitatea politicii

<https://spaces.wacren.net/pages/viewpage.action?pageId=7929892>

Politica de Acces Deschis a USM

Politica Instituțională a USM privind Accesul deschis la Informație

- Aprobată la ședința Senatului USM pe 1 decembrie 2015 (proces-verbal nr. 3)

S-a schimbat Politica EU privind accesul la publicațiile din proiecte finanțate de CE (Horizon 2020, Horizon Europe ș.a.)

Nu sunt stipulate mai multe acțiuni, cum ar fi:

- Accesul deschis la datele de cercetare
- Licențierea
- Evaluarea cercetării
- Instruirea
- Sensibilizare în domeniul Științei Deschise

De ex:

- Depunerea publicației în repository este o condiție prealabilă pentru evaluarea cercetării?
- Data depunerii?
- Se poate renunța la depunere?
- Durata embargoului permis de politică?
- Poate un autor să refuze permisiunea de a publica un articol în acces deschis?

Ar trebui revizuite Drepturile, rolurile și responsabilitățile pentru USM și cercetători, cadre didactice, doctoranzi.

Declarația privind Știința Deschisă în Republica Moldova (2018) ca punct de reper pentru o Politică națională Open Science

Declarația privind Știința Deschisă în Republica Moldova

Preambul: Participanții la prima ediție a Conferinței științifice naționale „Știința Deschisă” recunosc importanța strategică a Științei Deschise (Open Science). Deschiderea științei este esențială pentru abordarea cu succes a provocărilor majore cu care se confruntă societatea în zilele noastre. Pentru a avea un impact pozitiv, Știința Deschisă trebuie să se bazeze pe accesibilitate, transparență și integritate, asigurând o colaborare de încredere pentru excelența cercetării și o diseminare optimă a cunoștințelor.

Această declarație abordează în mod specific componentele-cheie ale Științei Deschise și se bazează pe declarațiile privind Open Science ([Commission Recommendation \(EU\) 2012 on access to and preservation of scientific information](#); [RECommendations for Open Access to Research Data in Europe](#); [Budapest Open Access Initiative](#); [Berlin Declaration on Open Access to Knowledge in the Sciences and Humanities](#); [Open innovation, open science, open to the world - a vision for Europe](#); [The Hague Declaration on Knowledge Discovery in the Digital Age](#); [Tallinn Declaration on eGovernment](#)).

Prin această Declarație, dorim să contribuim la îmbunătățirea înțelegerii beneficiilor Științei Deschise și să impulsăm necesitatea de a elabora politici publice cuprinzătoare care să abordeze provocările de deschidere pe parcursul întregului ciclu de cercetare științifică: Acces deschis; Date științifice deschise; Metodologie deschise; Educație deschisă; Evaluare deschisă; Licențe deschise; Surse software deschise; Infrastructuri deschise și partajate; Știința cetățeanului; Cercetare deschisă, reutilizabilă și reproductibilă.

Participanții la Conferință îndeamnă să fie luate în considerare și să fie implementate următoarele:

1. Eliminarea barierelor în implementarea Științei Deschise

– Elaborarea politicii naționale privind Știința Deschisă adaptată la problemele Republicii Moldova, promovarea deschiderii în politicile instituționale cu privire la știință, tehnologie și inovare, precum și adoptarea / promovarea politicilor instituționale privind Știința Deschisă. Politicile de promovare a Științei

4. Asigurarea integrității cercetării

– Asigurarea integrității investigațiilor științifice și etica oamenilor de știință sunt elemente fundamentale pentru a considera rezultatele cercetării fiabile, reutilizabile și de încredere. Pentru a susține acest lucru, cultura integrității cercetării ar trebui cultivată prin programe educaționale și de formare, special concepute atât pentru cercetătorii tineri, cât și pentru cei

- Preambul
- Eliminarea barierelor în implementarea Științei Deschise
- Implementarea publicării în Acces Deschi
- Consolidarea competenței și încrederii în practica Datelor Deschise
- Asigurarea integrității cercetării
- Dezvoltarea e-Infrastructurilor Deschise
- Implementarea științei participative

Politici instituționale privind Știința Deschisă

Photo: Open Science

Open Science Policy Statements for AHA Funded Research

<https://professional.heart.org/en/research-programs/aha-research-policies-and-awardee-hub/open-science-policy-statements-for-aha-funded-research>

OPEN SCIENCE AND RESEARCH IN THE TAMPERE HIGHER EDUCATION COMMUNITY

Open science and research in the Tampere higher education community

Adopted by the Academic Board on 11 June 2018

<https://www.tuni.fi/sites/default/files/2019-02/tuni-open-science-guidelines.pdf>

The University of Bergen Policy for Open Science

Adopted by The University Board on September 24, 2020

<https://www.uib.no/en/foremployees/142184/university-bergen-policy-open-science#citizen-science>

SDU

SDU Open Science Policy

<https://www.sdu.dk/-/media/files/bibliotek/sdu+open+science+policy-09032018.pdf?la=en&hash=6AE115A0920AB3DAB78F85FCC94EA5B4EB4A8ED8>

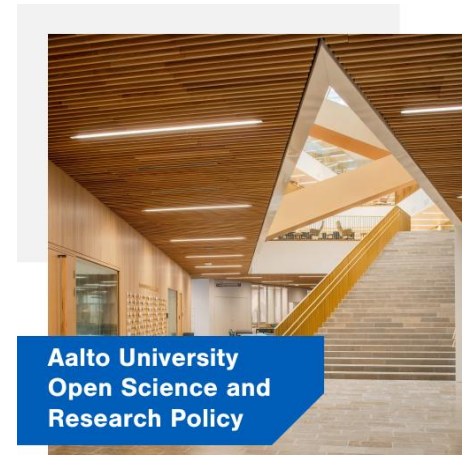
University of Zurich^{UZH}

<https://www.openscience.uzh.ch/en/definition/policy.html>

Open Science at Ghent University

Ghent University is committed to supporting Open Science community.

<https://www.ugent.be/en/research/research-strategy/open-science.htm>

Towards Responsible Research and Societal Impact

A² Authenticity

2020

OPEN SCIENCE

The University of Helsinki is strongly committed to find information on how the University of Helsinki

<https://www.helsinki.fi/en/research/research-integrity/open-science>

<https://www.aalto.fi/en/open-science-and-research/aalto-university-open-science-and-research-policy>

Turun yliopisto
University of Turku

Open science and research

THE OPEN RESEARCH POLICY

OF THE UNIVERSITY OF TURKU
2018

<https://www.utu.fi/sites/default/files/public%3A//media/fi/le/avoimen-tutkimuksen-politiikka-en.pdf>

Modele de Politici privind Știința Deschisă

- ❑ Modelele de politici OS pentru instituții de cercetare și organizații finanțatoare au fost pregătite ca parte a unui set de instrumente pentru factorii de decizie în contextul proiectului **OpenAIRE Advance**, finanțat de UE
- ❑ Politicile propuse se bazează, în mare măsură, pe procesul de elaborare a politicilor în domeniul Științei Deschise și a politicilor în domeniul Accesului Deschis:
  - ❑ [UNESCO Open Access policy development guidelines](#)
  - ❑ [MedOANet guidelines for Open Access](#)
  - ❑ [PASTEUR4OA Toolkit](#)
  - ❑ [Policy Guidelines](#)
  - ❑ [RECODE project](#) policy recommendations for Open Access
  - ❑ [LEARN](#) project Model Research Data Management Policy
  - ❑ [SPARC Europe report on Open Data and Open Science policies in Europe](#)

Model Policy on Open Science

<https://www.openaire.eu/model-policy-on-open-science-for-research-performing-organisations>

<https://www.openaire.eu/model-policy-on-open-science-for-research-funding-organisations>

Organizația finanțatoare este pregătită să adopte o politică Open Science?

- Listă de verificare pentru organizațiile de finanțare a cercetării
- Chestionarul cuprinde **11 declarații**.

1. Politica

- A.** RFO are o politică cu privire la Open Science / Open Access
- B.** RFO este în curs de elaborare a unei politici de Știință Deschisă și a aprobat deja declarațiile conexe (Declarația de la Berlin, Declarația de la San Francisco privind evaluarea cercetării)
- C.** RFO nu are o politică Open Science / Open Access și nici nu a aprobat declarații conexe

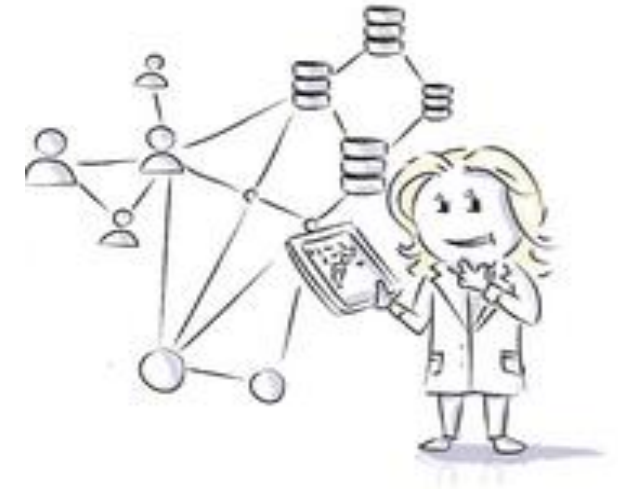
7. Știința deschisă

- A.** RFO a inclus „deschiderea” ca un criteriu în evaluarea propunerii / proiectului
- B.** Politica RFO are în vedere accesul deschis la publicații și date de cercetare numai în timpul evaluării propunerii / proiectelor
- C.** Politica RFO nu include niciun criteriu de evaluare legat de „deschidere”

Organizația de cercetare este pregătită să adopte o politică Open Science?

- Listă de verificare pentru organizațiile de cercetare
- Chestionarul cuprinde **14 declarații**.

1. Politica

- A.** Instituția mea are deja o politică privind Știința Deschisă / Accesul Deschis, aprobată de [Rector / alt comitet competent]
- B.** Instituția mea este în curs de dezvoltare a unei Științe Deschise / Politică Deschisă și a aprobat deja declarații conexe ([Declarația de la Berlin](#), [Declarația de la San Francisco](#))
- C.** Instituția mea nu are o politică Open Science / Open Access și nici nu a aprobat declarații conexe

Lista de verificare

2. Roluri și responsabilități

- A.** Politica instituțională specifică rolurile, drepturile și responsabilitățile fiecărui membru / unitate / departament sau alt serviciu din cadrul instituției cu rol în adoptarea și implementarea politicii
- B.** Există o descriere destul de vagă a rolurilor și responsabilităților fiecărei părți implicate în punerea în aplicare a politicii
- C.** Nu există o descriere a rolurilor și responsabilităților în politică

3. Activități de știință deschisă

- A.** Instituția mea încurajează în mod activ adoptarea practicilor privind știință deschisă (dincolo de accesul deschis la publicații și date), cum ar fi implicarea în proiecte științifice ale cetățenilor, utilizarea evaluării peer review, utilizarea resurselor educaționale deschise etc. Susține cercetătorii prin sensibilizare, advocacy și urmărește utilizarea acestora
- B.** Instituția mea încurajează adoptarea practicilor de știință deschisă (dincolo de accesul deschis la publicații și date), cum ar fi implicarea în proiecte științifice ale cetățenilor, utilizarea evaluării peer review, utilizarea resurselor educaționale deschise etc., dar nu are un mecanism de monitorizare a utilizării acestora
- C.** Politica face trimitere doar la accesul deschis la publicații și date de cercetare

Lista de verificare

5. Date Deschise

- A.** Instituția mea are prevederi specifice (aliniate la cerințele Orizont 2020) care stipulează datele deschise în mod implicit, stabilind motivele de renunțare și stabilind dispoziții pentru arhivare, partajare, conservare pe termen lung etc.
- B.** Instituția mea are dispoziții privind datele deschise, dar acestea nu sunt aliniate la cerințele Orizont 2020
- C.** Nu există prevederi obligatorii privind deschiderea și partajarea datelor în instituția mea

6. Infrastructură

- A.** Instituția mea are un depozit pentru cercetători pentru a gestiona rezultatele cercetării în diferite etape ale ciclului de cercetare care îndeplinește standarde de calitate de încredere (CoreTrustSeal, compatibilitate OpenAIRE, care îndeplinește principiile FAIR)
- B.** Instituția mea are un depozit, dar acesta nu îndeplinește încă standardele de calitate de încredere
- C.** Instituția mea oferă sprijin ad-hoc cercetătorilor în localizarea serviciilor adecvate ale terților

Lista de verificare

10. Diseminarea / Sensibilizarea

- A.** Instituția mea a elaborat materiale pentru familiarizarea membrilor săi cu Open Science, are un punct de informare / pagină web dedicată Open Science
- B.** Instituția mea oferă informații limitate prin intermediul serviciului său de bibliotecă cu privire la subiecte generale Open Science / Open Access
- C.** În instituția mea nu este niciun centru de informare

12. Monitorizare și conformitate

- A.** Instituția mea are un mecanism de monitorizare a conformității membrilor săi cu politica, inclusiv sancțiuni în caz de nerespectare
- B.** Instituția mea are un mecanism de monitorizare care să însoțească politica, totuși nu există acțiuni prevăzute în caz de nerespectare
- C.** În politica instituțională Open Science / Open Access nu este prevăzut un mecanism de monitorizare

Model de politică privind Știința Deschisă pentru organizațiile de finanțare a cercetării

Introducere

1. Scopurile și domeniul de aplicare al politicii

([Denumirea RFO] se angajează să sprijine cercetarea de înaltă calitate și să se asigure că această investiție duce la o rentabilitate economică și socială maximă...)

2. Drepturi, responsabilități și îndatoriri

3. Acces Deschis la publicații

4. Acces Deschis la Date de Cercetare

5. Licențiere (1. [Denumirea RFO] cere ca publicațiile finanțate și datele de cercetare să fie puse la dispoziție sub o licență de conținut deschis, cum ar fi Creative Commons (CC BY, CC0). În toate cazurile, licența aplicată trebuie să îndeplinească cerințele definite în Declarația de la Berlin...)

6. Conformitate

7. Resurse pentru instruire / sensibilizare în domeniul științei deschise

8. Revizuirea politicii

Anexe

DOI: [10.5281/zenodo.4666067](https://doi.org/10.5281/zenodo.4666067)

Model Policy on Open Science

for Research Funding Organisations (RFOs)

Model de politică privind Știința Deschisă pentru organizațiile de cercetare (1)

Introducere (pe ce documente de politice se bazează)

1. Preambul (1. [Denumirea RPO] se angajează în avansarea științei și diseminarea largă a cunoștințelor în beneficiul societății, adoptând practici de cercetare deschisă, reproductibilă și responsabilă. 2. [Denumirea RPO] recunoaște „deschiderea” ca unul dintre principiile sale directoare și se angajează să o promoveze ...)

2. Jurisdicția și efectul politicii (Politica se aplică tuturor cercetătorilor activi la [Numele RPO]. ...Politica a fost aprobată de ... și intră în vigoare de la ...)

3. Drepturi, responsabilități și îndatoriri (1. Sprijinirea și împuternicirea tranziției către Accesul Deschis / Știința Deschisă prin acțiuni de educare, formare și sensibilizare care vizează cercetătorii și alți angajați, împreună cu furnizarea infrastructurii și finanțării necesare pentru a sprijini această tranziție. ...)

4. Acces Deschis la publicații

5. Acces Deschis la Date de Cercetare (1. Solicită cercetătorilor să depună datele necesare pentru validarea rezultatelor prezentate în publicațiile științifice într-un depozit adecvat, cum ar fi [Nume depozit]...)

Model Policy on Open Science
for Research Performing Organisations (RPOs)

Model de politică privind Știința Deschisă pentru organizațiile de cercetare (2)

6. Știința deschisă și știința cetățenească (1. [Denumirea RPO] încurajează în mod activ adoptarea practicilor de știință deschisă (dincolo de accesul deschis la publicații și date), cum ar fi implicarea în proiecte științifice ale cetățenilor, evaluarea peer review deschisă, utilizarea și crearea de resurse educaționale deschise, comunicarea datelor și conținutului sub licențe deschise și standarde deschise etc., și monitorizează utilizării acestora...)

7. Infrastructură (1. Asigurarea faptului că [Repozitoriul RPO] îndeplinește standardele de calitate de încredere (compatibil OpenAIRE, care îndeplinește principiile FAIR, are o politică de depozitare transparentă) și sunt legate de EOSC...)

8. Aprecierea și evaluarea cercetării ([Denumirea RPO] se angajează să: 1. Dezvoltarea, în cooperare cu agențiile de finanțare, departamentele instituționale și alte unități adecvate, un cadru de apreciere și evaluare a cercetării care să stimuleze calitatea cercetării și comportamentele și practicile științei deschise. Astfel de sisteme ar trebui să ia în considerare diferențele disciplinare și impactul acestora asupra cercetătorilor din diferite etape ale carierei...)

9. Instruire

10. Monitorizarea conformității politicii și valabilitatea politicii

Anexe

Care sunt avantajele adoptării unei politici Open Science?

Ajungeți la mai mulți oameni și creați încredere că cercetarea pe care o finanțați va avea un impact mai mare.

Faceți parte din noua eră a Științei Deschise, integrând transparența, eficacitatea și actualitatea în toate domeniile metodelor și proceselor științifice.

Evitați duplicarea eforturilor și ajutați la păstrarea datelor pentru viitorii cercetători.

Pasul următor. Implicații

- Crearea pe lângă Ministerul Educației Culturii și Cercetării a unui grup de lucru / comisie responsabilă de elaborarea Politicii Naționale și/sau a Planului de Acțiuni privind Știința Deschisă
  - Rolul crucial al Guvernului / Ministerului în stabilirea agendei OS și realizarea cadrului general
- Explora în continuare a implicațiilor în „digitalizării științei” (inclusiv finanțarea)
- Adoptarea standardelor de calitate privind managementul datelor de cercetare și seturilor de date
- Incorporarea obiectivelor Open Science în evaluarea cercetării
- Implementarea unor noi indicatori pentru a monitoriza impactul Științei Deschise
- etc.
- Pregătirea terenului pentru elaborarea politicilor instituționale privind Știința Deschisă
- **Diferiți actori și părți interesate trebuie să lucreze împreună!**

Mulțumesc pentru atenție!

tsurcan.nelly@usm.md